

מסורת הש"ס

(א) פסחים טז. סוטה כ: [ותספתה כלים פ"א], (ב) מכות טז. א' לעיל כח: [וערכין כח. ד': דמיר: ד' וזמיר: [ה]. מנחות ה. טז] לעיל כח., (ד) דפוסים תשנ"ח משנת ת"ע ליתא עד ר"י לתקן, (ה) [ספדרא רש"ש], (ז) ע"י מ"ט.

נוסחת הרב"ן

[א] יכול ליכנס למחנה ליום הא' כי' משום דהוי מחוסר כפרה כי' לדמרת להטיל אל פתח כי' [ב] אהלי: [ג] אל פתח אהל: [ד] שאני יכול ליכנס עד שיעריב שמשו ה"ע"ד: [ה] דלע"ז: [ו] שלמים: [ז] בפתח אהל כי' ראש מנחה וזמן וגו': [ח] שהשלים מורה מגלה כמנחתה ולא בעורה:

הגהות הב"ח

(א) בששנה על אחד משלשן: (ב) רש"י ד"ה ה"ג לעולם וכו' והא נמי דלמרת הדרתם נמי כתיב אל פתח אהל וכו' משמע קרא אהאי קרי: (ד) ד"ח או אלו וכו' מועד ממש בפתח ההיכל:

הגהות הגר"א

[א] גמ' אי"כ דרך ביוון הוא והרי אמרה תורה כי ק"ו לדרך ביוון דברי ר' יאשיהו ר' יחזק' אומר כ"ל עשנימים ל"ב: [ב] שם [איכא דלמרי ע"ה כי' חזק מנלה] חז"מ (דהיינו נמי בלשנה קמח. וכפפרי חזק וי"ב מנחה: ומנחי כז"מ בש"ס תרי לשיני שאין י"מ ביניהם אלא גמולן. אך נרש"י וטו"ס נראה דל"ב ל"ב מדלא פי' כלום על זה):

הגהות מהר"ב

רנשבורג

[א] תורה' מנחי וכו' פתח אהל מועד ר"ל כ"ל פי' חז"מ: [ב] בא"ד וי"ל דלהא לא אשטרך לטמא. מימח לטמא נמחק וי"ב מנחה: [ג] ד"ה ה"ג וכו' כיון דמחוסר כפרה כי' אהל האזי דק"ל נאמר. מן חזית אהל עד נאמר נמחק וי"ב אפי' אי נאמר דק"ל חז"מ: [ד] בא"ד לא כוז דמי וכו' כמנחה ליום. נמחק כמנחה ליום: [ה] ד"ה וכו' שאסור ליכנס כמנחה שכניה. כאל הסי' ואח"כ מנ"ה הרי חזק. ופי' חז"מ שהל"ך כמנחה' ופי' דברי טוס' אלה התמוהים:

הגהות התוספות

1. דיבור זה שייך לעמוד הקדוש אחר ד"ה אמר אהי ועי' בפי' ה"ה"ש ו"ל ט' ז"ל ועל כיוון לא לפני ה'. 3. ז"ל והא דליכא. 4. ז"ל י"ל. 5. ז"ל לו. 6. מחיתת אהל עד חזית נאמר נמחק. וי"ל כלומר. 7. ד"ה כמנחה. 8. ז"ל שה"ל אהל מועד. 9. ז"ל עד טומאתו כי' לרבות מחוסר סיפורים שאסור י"ס. 10. ז"ל וסתר חזית ומשח נמחק. 11. ז"ל משח דברים. ממה שהיו כ"י. 12. ז"ל ממה. 13. ז"ל פירוש. 14. מית כוז נמחק. 15. ז"ל ואחרי.

מוסף רש"י

במחנה ליוה. כל הר היות מן לוחמת העירה (פסחים טז.) דהא עורת נשים וגם שער נקטור לא נתקדשו

עורה והרי הן נשאר הר הקדוש קלעים ממה שניעה, והלוים יתנו סביל למשכן העדות (במדבר א') זה מנחה ליום, וסגולת ג' פרסאות זה מנחה ישראל, ומשה שה"ל וקאמרי עמו שהרי אומר לא תעלה במעלות אפי' בשעת עבודה הוזהרה תורה שלא לעלות אלא בנשים (מכות ח.). לרבות מחוסר כפרה. מאומן טומאת אכילת קרבן ועל והעריב שמש ולא הביא כפרו ונכנס למקדש חיוב, וארבע טומאות הן העטות קרבן, סוס והוכה והיולדת והמזרע (מכות ח.). ואם גלה על אחת משלשתן יצא. מטאת או עולה או שלמים, דג' קרנות כמיון כוז ואמרינן כפפרי דבי רב ואמר יתה הנייר י"י, אחר תעשה ימיו (ערכין כא.) וכע"ז נדדים ד: ובתיים נה.)

ונתניה תחת הדוד אבל בתגלתה הטומאה לא היה משלח תחת הדוד של אשם [וחטאת] העוף דלא כתיב נתניה שער תחת הדוד אלא [בנייד טהור]: הכל משלחים טהור במקדש ובמדינה וטמא במקדש חוץ מן הטמא שבמדינה כדמ"ס בגמ' מפני ששערו נקיב דכאי' בשלתי תמורה: בשלמים הכתוב מדבר כלומר יגילה הנייר על זבח שנאמר בו פתח אהל מועד ואליבא דר' יהודה דמתני': ר' יאשיה אומר אינו צריך. כלומר אינו צריך לאוסרו מסבירא אלא מק"ו יש לדרוש שאין לנהוג מנהג ביוון שהרי אומר לא תעלה במעלות אפי' בשעת עבודה הוזהרה תורה שלא לעלות אלא בנשים כי' שאני אלא כולה מדברי ת"ך והכי איתא הנה או אינו אלא פני אהל מועד אמרת דרך ביוון הוא או אינו אלא פתח אהל מועד ממש כלומר שאין להוציאו הפסוק ממסעותיו בשביל כבוד ה"ל ולא תעלה במעלות: ולא מי שמחוסר לקיחה הבאה ונתניה והו מחוסר הבאה מפני אהל מועד עד מקום שהאדם ממשל השלמים בלשכת הגזירות תמיה לי ומגןל שאינו מבשלו פני אהל מועד וכי תימא משום ביוון אי"כ אפי' תגלתה נמי: וגלה הנייר פתח אהל מועד בזמן שהוא פתוח דע"כ פני אהל מועד לאו דרוקא שהוא מנהג ביוון. וי"ל דס"ל דמועל על תהא תחת ההלך לא אשטרך ולא אהל מועד אלא לבזמן שהוא פתוח: וגלה הנייר ולא נזירה סבירא ליה דלפני אהל מועד היה מגלה דאי לא דרוקא פני אהל מועד (ותלה) [ניתלה] לגלגל במקום צנוע ופליגי

שלישה מינין פרק ששי נזיר

מה.

עין משפט ונר מצוה

צד א ב מ"י פ"ו מה'ל' בית המכירה הלכה טו ופ"ג מה'ל' ציאת מקדש ד' ר סמג לאון ד:

צד ג ד מ"י פ"ג מה'ל' ציאת מקדש הל' ו ופ"ו מה'ל' בית המכירה הל' יח: **צד ה** מ"י פ"ח מה'ל' מירוח הל' א סמג עשין קסו: **צד ו** מ"י שם הל' ז ע"ש כ"ח ומ"י פ"ט מה'ל' מירוח ומוטפין הל' ו: **צד ז** ד מ"י פ"ח מה'ל' מירוח הל' ב סמג עשין קסו: **צד ח** מ"י שם הל' א סמג שם:

ק ט י מ"י שם הלכה ג:

תורה אור השלם

1. ויקח משה את עצמות יוסף עמו כי השבע השביעי את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם ונהעליכם את עצמתי מזה אתכם: שמות יג ט 2. כל הנגע במת בנגפו האדם אשר ימות ולא יתחטא את משכן יי טמא ונברכה הנפש ההוא מישאלה כל מי נזה לא זרק עליו טמא ויקה עוד טמא'ואו בו. במדבר ט יג 3. וגלה הקיור פתח אהל מועד את ראש נזרו ולקח את שער ראש נזרו ונתן על האש אשר תחת זבח השלמים: במדבר ו יח 4. וקטן ידו על ראש קרבנו וישטפו פתח אהל מועד ויורקו בני אהרן הכהנים את הדם על המזבח קיבו: ויקרא ג 5. ולא תעלה במעלות ג מוקדיו אשר לא תגלה עורקך עקלי: שמות כ כב 6. וגלה הקיור פתח אהל מועד את ראש נזרו ולקח את שער ראש נזרו ונתן על האש אשר תחת זבח השלמים: במדבר ו יח

פי' הרא"ש

מועד הכי נמי: אימתי הוא מבאי. כשיטבל או העריב שמשו: מכיז שער נקטור וכו' והתם ודאי אי"א כלל לדיקדק דער יום ה' אסור ליכנס אלא הא דכתיב וכוים ה' יביא לא לאסור ליכנס קודם אלא להרעיד זמן הבאת קרבנות' ואפי' בז מני' לתנא אסור לכנס: אלא אמר אביי טבול [יזמן] דוב לאו כוז דמי וטבול יום דוב בעל ב' ראיות כיון דלאו מחוסר כפרה הוא לאחר שטבל מותר לכנס למחנה ליום וברייאא לאו מיתורא דקרא דייק דאורוהיה דקרא למכתב הכי ובא לפני ה': ואפ"ה. דטבול יום דוב בעל ב' ראיות מותר לכנס האי טבול יום ובעל ג' ראיות אסור ליכנס: האי במחנה ליום קא ואמאי קרי ליה פתח אהל מועד כל' האי דפישיאט ליה לתנא אסור ליכנס לשער ניקטור עד שיטבילי ועריב שמשו מקרא קא דייק. דמחוסר כפרה למחנה ליום קא' בשער ניקטור דמחוסר כפורים אסור לכנס למחנה שכניה: ואמאי קרי ליה אהל מועד למימרא מה אהל מועד מחוסר כפרה לא עייל אע"ג דהרעירי שמשו אף התם נמי פי' בשער ניקטור פי' האי מחוסר כפורים כיון דלא העריב שמשו דאיכא תרתי מחוסר כפרה וטבול יום לא עייל דנתני טמא יהיה ב' זאת חוקת ב' פיה כתיב לרבות טבול יום שאסור לכנס למחנה שכניה עוד וטמא'ו כי' לרבות מחוסר שמשו כדכתיב כדמ"ס

שער ניקטורי. שהיא עזרת נשים ועד שם מחנה לוייה כדאמר בפסחים צפרק כיזד לזלין (דף פה:) שער ניקטור לא נתקדש [בקדושת] מחנה שכניה יש לו דין מחנה לוייה ועל כרחק הא דכתיב וצאן לפני ה' שער ניקטור הוא [דלזין לומר] לפני ה' בעזרה ממש שהרי מחוסר כפרה הוא

[ואמרינן] צסמוך עוד טומאתו כוז לרבות מחוסרי כפורים שחייב כרת אס נכנס למחנה שכניה:

מבדרי שער ניקטור בו'. וכי היכי דהתם לא מוכל לדקדק מכלל דעד יוס [השמינין] אסור ליכנס דהא ליתא כדמפרש ואזיל אלא הא ודאי כי נקיט קרא וציוס השמיני ציא להודיע לנו זמן הצלת קרבנות ולא צא לאסור ליכנס שם קודם לכן וגבי צא נמי אכתי מנא ליה לתנא דאסור ליכנס וה"ה [דליכא] ג' לנמייר פתח אהל מועד א וי"ל פתח ההיכל כדאשכחן גבי שלמים ושחטו פתח אהל מועד ודרשינן צוצמים (דף נה:) [שהיין] דלתות ההיכל פתוחין ולעולם אימא ק"ל דוהל' טבול יוס דמת אסור ליכנס שם דהוא מנחה שכניה וי"ל דלהא לא אינטריך ב' (לטמא) דהא כתיב טמא יהיה לרבות טבול יוס דנפקא לן צסמוך דכל טבול יוס אסור ליכנס צמחנה שכניה אלא ודאי צא הכתוב לומר זמן הצלת קרבנות צשמיני ולא קודם לה^ט ולא לאסור ליכנס ה"ג יומא הכי: ה"ה **אלא** אמר אביי **טבול יוס דוב לאו כוז דמי ואפי"ה** ביון דמחוסר כפרה לא עי"ה. אלא הא דס"ל (נאמר)^ט לא כוז דמי לענין דשוחטין וזורקין עליו ומי"מ אסור ליכנס הואיל ומחוסר כפורים לא עייל [צמחנה ליום] **וא"י** [במחנה לוייה קא"]. כלומר דאם מותר ליכנס צמחנה ליום לאו ליקרי ליה אהל מועד שהרי צמחנה לוייה הכתוב מדבר ע"כ צמחנה^ט שכניה הוא זה שאסור^ט ליכנס כ"י שהוא מחוסר כפורים ואמאי קרי ליה פתח אהל מועד דמשמע תוך העזרה לפני ההיכל כמו ושחטו פתח אהל מועד הכתוב צשלמים ושחטו מוך העזרה ונמלרמא מה אהל מועד מחוסר כפורים לא עייל ואהל מועד מנלן דכתיב טמא יהיה לרבות טבול יוס^ט שאסור ליכנס צמחנה שכניה ה' הרי חזר אצני ושמי"ט דברי מציריו דרב נתן ממא^י שהיו [ואומרים מסבדת לנס] אלמא קסבר טבול יוס דזוז כוז ומא^י של פירשה^י האין היה מוכיח דטבול יוס כוז^י (אסור) דזא אסור ליכנס אל פתח אהל מועד ומייר יכול ליכנס צמחנה שכניה שחרי לאו מחוסר כפורים הוא דלא מקרי מחוסר כפורים אלא למי טעומאה יוצאה מגופו:

תגלחת מהרה ביצד מביא מטאת עזרה ושלמים ושוחט את השלמים ומגלח ע"יהם. ונראה דטעמא משום דרשינן צגמ' וגלה פתח אהל מועד [צמה שאלמא צן] אהל מועד דהיינו שלמים אחרים^ט שאמר הכתוב שעל השלמים יגלה דין הוא שיקדמו וקשה א"כ למה הקדים חטאת ועולה לשלמים: **רבי איעיזר** אומר לא היה מגלח אלא על החטאת שחטאת קודמת ככל מקום איעזרה ושלמים. [כדאמרין] צפרק כל המדיר [ונחם] **הרואייה** לחטאת. כשזה: לעולה. כשש' לשלמים. איל: צשלמים

עזרה ושלמים ושוחט את השלמים ומגלח ע"יהם. ונראה דטעמא משום דרשינן צגמ' וגלה פתח אהל מועד [צמה שאלמא צן] אהל מועד דהיינו שלמים אחרים^ט שאמר הכתוב שעל השלמים יגלה דין הוא שיקדמו וקשה א"כ למה הקדים חטאת ועולה לשלמים:

רבי איעיזר אומר לא היה מגלח אלא על החטאת שחטאת קודמת ככל מקום איעזרה ושלמים. [כדאמרין] צפרק כל המדיר [ונחם] **הרואייה** לחטאת. כשזה: לעולה. כשש' לשלמים. איל: צשלמים

עזרה ושלמים ושוחט את השלמים ומגלח ע"יהם. ונראה דטעמא משום דרשינן צגמ' וגלה פתח אהל מועד [צמה שאלמא צן] אהל מועד דהיינו שלמים אחרים^ט שאמר הכתוב שעל השלמים יגלה דין הוא שיקדמו וקשה א"כ למה הקדים חטאת ועולה לשלמים:

כפרה כנן זב ומצורע ויולדת שטומא יוצאה מגופו: ושוחט השלמים ומגלה עליהם כדמ"ס בגמ' משום דכתיב שחטו פתח אהל מועד וכיון דמגלה על השלמים דין הוא שיקדמו ואע"ג דסדורא דקרא חטאת עולה ושלמים: שחטאת קודמת בכל מקום לעולה ושלמים כדנתן כובכיים פרק כל התהיר וזין הוא שיגלה על הראשון: ולא פירש אלא וכל הקובנות צריך קריאה להם הבעלים שם הכא לא צריך אלא שחטו אלו לנזירותו הוי כאילו קרא שם ל' וא' דכבשה אינה ראויה אלא לחטאת וכבש לעולה ואיל שלמים: ומשלח תחת הדוד של זבח השלמים: היה מגלה במדינה אע"ג דכתיב וגלה פתח אהל מועד לאו דרוקא כדמפר' בגמ'. לא היה משלח תחת הדוד כדריש בגמ' משום דכתיב ולקח את שער ראש נזרו ונתן על האש מי שאינו מחוסר אלא לקיחה ונתניה יצא זה שמחוסר לקיחה הבאה מקרי לירושלים

ונתניה תחת הדוד אלא [בנייד טהור]: הכל משלחים טהור במקדש ובמדינה וטמא במקדש חוץ מן הטמא שבמדינה כדמ"ס בגמ' מפני ששערו נקיב דכאי' בשלתי תמורה: בשלמים הכתוב מדבר כלומר יגילה הנייר על זבח שנאמר בו פתח אהל מועד ואליבא דר' יהודה דמתני': ר' יאשיה אומר אינו צריך. כלומר אינו צריך לאוסרו מסבירא אלא מק"ו יש לדרוש שאין לנהוג מנהג ביוון שהרי אומר לא תעלה במעלות אפי' בשעת עבודה הוזהרה תורה שלא לעלות אלא בנשים כי' שאני אלא כולה מדברי ת"ך והכי איתא הנה או אינו אלא פני אהל מועד אמרת דרך ביוון הוא או אינו אלא פתח אהל מועד ממש כלומר שאין להוציאו הפסוק ממסעותיו בשביל כבוד ה"ל ולא תעלה במעלות: ולא מי שמחוסר לקיחה הבאה ונתניה והו מחוסר הבאה מפני אהל מועד עד מקום שהאדם ממשל השלמים בלשכת הגזירות תמיה לי ומגןל שאינו מבשלו פני אהל מועד וכי תימא משום ביוון אי"כ אפי' תגלתה נמי: וגלה הנייר פתח אהל מועד בזמן שהוא פתוח דע"כ פני אהל מועד לאו דרוקא שהוא מנהג ביוון. וי"ל דס"ל דמועל על תהא תחת ההלך לא אשטרך ולא אהל מועד אלא לבזמן שהוא פתוח: וגלה הנייר ולא נזירה סבירא ליה דלפני אהל מועד היה מגלה דאי לא דרוקא פני אהל מועד (ותלה) [ניתלה] לגלגל במקום צנוע ופליגי

מכדי שערי ניקטור. ששם עולין כל מחוסרי כפרה כדגרסינן במסכת סוטה צפרק קמא (דף ו.) מעלין אותה לשערי מוצר לשער ניקטור ששם משקין את הסוטות ומטהרין את היולדות ומטהרין את המזרעים וה"ה לשאר מחוסרי כפרה כגון צצין וצזות כדמפרש התם צגמ' [ח.].

היכלא הוו קיימי צשערי לוייה. ואילו צמחנה לוייה אפי' מת עכ"מ היה יכול ליכנס והאי מיר טמא מת הוה ואמאי אינו יכול ליכנס עד דעצב הערב שמש אלא מדהכא לאו דיוקא התם נמי לאו דיוקא לגבי זז ואפילו לא העריב שמשו כיון דטבול יכול ליכנס לשם: ה"ג לעולם טבול יוס של זז כוז דמי ואפ"ה כיון דמחוסר כפרה לא עייל ופי צמחנה לוייה קאי **אמאי קרי ליה כו'.** כלומר דכזריה **אמאי** נתן צברי צאשעיה קא מדמרי ליה לצדיי לעולם טבול יוס של זז כוז דמי ולא הוו דיוקא דשמעמא דצטבילה והערב שמש קאי אלא צכפרה תליא מילתא. והאי דקא מותצית לן ממיר טמא מת שנטמא דלזיו יכול ליכנס שם והרי מת עכ"מ יכול ליכנס ה' הא לא קשית אע"ג דשאר מנחי מתים יכולים ליכנס צמחנה לוייה האי מיר טמא מת אינו יכול ליכנס משום מחוסר כפרה. והא נמי דלמרת (ט) [דכתיב] אל פתח אהל מועד דלמח צסור דבעזרה משמע קרא דהיינו מחנה לוייה משום הכי קא פרכת מכדי שער ניקטור כי הא לא הוי דלי צמחנה לוייה קא משמע קרא [ומאי קרי ליה אהל מועד הא תניא (יומא דף סה.) אהל מועד זה היכל אלא להכי כתיב אהל מועד למימרא מה התם צהיכל מחוסר כפרה לא עייל והכי משמע אימתי וצא לפני ה' דהיינו צמחנה לוייה צזמן שהוא כרוי לצא אל ג' אהל מועד דהציא כפרתו הא אס לא הביא כפרתו לא. וא"ת והא מזרעין נכנסין צשערי ניקטור ששם מוין על הצהוות הא לא קשיא דציאה צמקאת לאו שמה ציאה: מנלן. דמחוסר כפרה לא עייל: דסניא **טמא יהיה לרבות טבול יוס.** שאינו צריך להציא כפרה ד: לרבות מחוסר כפרה. הוואע"ג דהעריב שמשו אינו יכול ליכנס עד שיציא כפרתו: **מתני'** **שהחטאת קודמת ככל מקום.** כדכתיב (ויקרא ה) והקריב את אשר לחטאת ראשונה וקיימא לן (וצמים

נעלים. איל צן שתי שנים: גמ' פ"ר וגלה הנייר פתח אהל מועד **שלמים הכתוב מדבר.** על השלמים הוא אומר שהיה מגלה שהרי נאמר כאן פתח אהל מועד ולא מניינו שאר קדשים טעוין פתח אהל מועד אלא [לשלמים בלבד צשציל שהן דורוין וכדרכ יהודה אמר שמואל ושחטו פתח אהל מועד צזמן שהוא פתוח ולא צזמן שהוא נעול מכאן לשלמים ששחטן קודם פחיתת דלתות ההיכל שפסולין (ערוצין דף ג.): או אינו אלא פתח אהל מועד (א.) צפתח ההיכל יהא מגלה ולא צצמקוס אחר: **אמרם אס כן.** שלא יהא מגלה אלא צפתח ההיכל זכו דרך ביוון ואי אתה רשאי: רבי יאשיה אומר אינו צריך. לומר דממשום שהוא צזיון לא יגלה [לפתח היכל שאפי' לא יהא צו צזיון אינו יכול לגלה אלא מצסוח דכתיב ולקח את שער ראש נזרו וגו': **יא וז.** שאס יהא מגלה על פתח היכל שמחוסר לקיחה והכזה לעזרה ונתניה תחת הדוד הלך אינו יכול לגלה אלא צצד הדוד של שלמים והאי דכתיב וגלה הנייר פתח אהל מועד צמחוסר פתח: מייר ולא עיירה. שהשאה [ו] לא מנגלתה בעזרה אלא צצמדינה

כדי

כפרה כנן זב ומצורע ויולדת שטומא יוצאה מגופו: ושוחט השלמים ומגלה עליהם כדמ"ס בגמ' משום דכתיב שחטו פתח אהל מועד וכיון דמגלה על השלמים דין הוא שיקדמו ואע"ג דסדורא דקרא חטאת עולה ושלמים: שחטאת קודמת בכל מקום לעולה ושלמים כדנתן כובכיים פרק כל התהיר וזין הוא שיגלה על הראשון: ולא פירש אלא וכל הקובנות צריך קריאה להם הבעלים שם הכא לא צריך אלא שחטו אלו לנזירותו הוי כאילו קרא שם ל' וא' דכבשה אינה ראויה אלא לחטאת וכבש לעולה ואיל שלמים: ומשלח תחת הדוד של זבח השלמים: היה מגלה במדינה אע"ג דכתיב וגלה פתח אהל מועד לאו דרוקא כדמפר' בגמ'. לא היה משלח תחת הדוד כדריש בגמ' משום דכתיב ולקח את שער ראש נזרו ונתן על האש מי שאינו מחוסר אלא לקיחה ונתניה יצא זה שמחוסר לקיחה הבאה מקרי לירושלים

ונתניה תחת הדוד אבל בתגלתה הטומאה לא היה משלח תחת הדוד של אשם [וחטאת] העוף דלא כתיב נתניה שער תחת הדוד אלא [בנייד טהור]: הכל משלחים טהור במקדש ובמדינה וטמא במקדש חוץ מן הטמא שבמדינה כדמ"ס בגמ' מפני ששערו נקיב דכאי' בשלתי תמורה: בשלמים הכתוב מדבר כלומר יגילה הנייר על זבח שנאמר בו פתח אהל מועד ואליבא דר' יהודה דמתני': ר' יאשיה אומר אינו צריך. כלומר אינו צריך לאוסרו מסבירא אלא מק"ו יש לדרוש שאין לנהוג מנהג ביוון שהרי אומר לא תעלה במעלות אפי' בשעת עבודה הוזהרה תורה שלא לעלות אלא בנשים כי' שאני אלא כולה מדברי ת"ך והכי איתא הנה או אינו אלא פני אהל מועד אמרת דרך ביוון הוא או אינו אלא פתח אהל מועד ממש כלומר שאין להוציאו הפסוק ממסעותיו בשביל כבוד ה"ל ולא תעלה במעלות: ולא מי שמחוסר לקיחה הבאה ונתניה והו מחוסר הבאה מפני אהל מועד עד מקום שהאדם ממשל השלמים בלשכת הגזירות תמיה לי ומגןל שאינו מבשלו פני אהל מועד וכי תימא משום ביוון אי"כ אפי' תגלתה נמי: וגלה הנייר פתח אהל מועד בזמן שהוא פתוח דע"כ פני אהל מועד לאו דרוקא שהוא מנהג ביוון. וי"ל דס"ל דמועל על תהא תחת ההלך לא אשטרך ולא אהל מועד אלא לבזמן שהוא פתוח: וגלה הנייר ולא נזירה סבירא ליה דלפני אהל מועד היה מגלה דאי לא דרוקא פני אהל מועד (ותלה) [ניתלה] לגלגל במקום צנוע ופליגי